

Tasca 1.- EL MEDI FÍSIC D'EUROPA

1.- EL CONTINENT EUROPEU

Europa és un continent situat a l'hemisferi nord. Té una extensió de 10,200.000 Km² i uns 730,000.000 d'habitants. Banyen les seves costes l'**oceà Atlàntic**, l'**oceà Àrtic**, el **mar Mediterrani** i el **mar Negre**. A la banda de l'est, les serralades dels **Urals** i el **Caucas** i el **mar Caspi** es consideren històricament la separació física entre Europa i Àsia

2.- LES COSTES D'EUROPA

Les costes d'Europa són molt retallades i això fa que tengui molts de mars interiors, penínsules, i illes.

Entre els mars interiors destaquen el **mar Bàltic**, el **mar del Nord** i el **mar Cantàbric**. L'**estret de Gibraltar** separa l'oceà Atlàntic del Mediterrani.

Dins el mar Mediterrani hi trobam a la vegada el **mar Tirrè**, **mar Adriàtic**, **mar Jònic**, **mar Egeu** i **mar de Màrmara**. L'**estret de Bòsfor** separa el Mediterrani del **mar Negre** i finalment trobam el **mar d'Azov**.

Com accidents de costa destacam: la **península Escandinava**, la **península de Jutlàndia**, les illes d'**Islàndia**, **Irlanda** i **Gran Bretanya** a l'oceà Atlàntic. **Grenlàndia**, tot i que no és una illa europea, pertany administrativament a l'estat de Dinamarca.

Dins el mar Mediterrani hi ha les **Illes Balears**, **Còrsega**, **Sardenya**, **Sicília**, **Malta**, **Creta**, **Rodes** i **Xipre**; la **península Ibèrica**, la **península Itàlica** i la **península Balcànica**, i al mar Negre hi trobam la **península de Crimea**.

3.- EL RELLEU

La major part de la superfície d'Europa està formada per la **Gran Plana Europea**, que s'estén des de les costes atlàntiques de França fins els Urals

Les serralades més importants són: la **serralada Escandinava**, **els Pirineus**, **els Alps**, **els Monts Apenins**, **els Carpats**, **els Balcans**, **els Urals** i el **Caucas**. Les muntanyes més elevades són el **El'brus** (5.621 m), al Caucas i el **Mont Blanc**, als Alps (4.808 m).

Els rius més llargs són: el **Volga**, el **Danubi**, el **Dnièper**, el **Dnièster**, el **Don**, el **Dvina**, el **Vístula**; el **Rhin**, l'**Elba**, el **Loira**, el **Sena** i el **Tàmesi** que desguassen a l'oceà Atlàntic. En el mar Mediterrani, els rius més importants són el Ròdan, l'**Ebre** i el **Po**.

4.- CLIMA I PAISATGE

El continent europeu es situa entre les zones temperada i freda de les grans àrees climàtiques de la Terra. De sud a nord trobam gran varietat de climes:

La serra de Tramuntana de Mallorca. Exemple de paisatge mediterrani

-Zona de clima mediterrani

El clima mediterrani s'estén per la franja sud d'Europa. Es caracteritza pels estius calorosos i secs i els hiverns temperats. Les pluges són relativament abundants a la primavera i a la tardor.

Hi predominen els boscs de fulla perenne: l'alzinar, la garriga de pins i estepes i la màquia d'ullastres i mates.

Els cultius tradicionals són el blat, el raïm i l'olivera.

-Zona de clima atlàntic.

Paisatge de Somiedo (Astúries). Clima atlàntic

S'estenen per la franja oest del continent, sota la influència de l'oceà atlàntic. Les temperatures són suaus per influència del mar. Els estius i hiverns són humits i temperats, més frescs que al Mediterrani. Les pluges són abundants tot l'any.

Hi predominen els boscs de fulla caduca: roures, faigs i castanyers i els prats herbacis.

L'agricultura tradicional es basa en el conreu del blat de les índies, farratges, patates, etc.

-Zona de clima continental

Es localitza a l'interior d'Europa. Les temperatures són molt contrastades, amb estius càlids i hiverns molt freds, degut a la llunyania del mar. Les precipitacions són més abundants a l'estiu.

El clima continental es fa més extrem a mesura que avançam cap a l'interior, fins arribar a la plana siberiana.

A les terres del sud hi predomina l'estepa herbàcia, mentre que a la part nord hi trobam la **taigà**, un bosc de fulla perenne, espès amb arbres com els avets i bedolls.

El taiga forma un bosc de coníferes i arbres de fulla permanent

El sector primari es basa en el cultiu del blat a la franja sud dels voltants del mar Negre i la ramaderia a les estepes de Rússia

-Zones de clima àrtic

Es troba a les zones més properes als pols d'Islàndia, península Escandinava i Rússia. El clima és molt rigorós, amb estius breus i frescs i hiverns amb temperatures extremadament fredes. No

s'hi pot practicar l'agricultura, ja que, excepte a la franja més propera a la costa, la terra forma una capa permanentment gelada: el **permafrost**.

La vegetació és molt escassa, de líquens i molses, formant la **tundra**.

Són zones molt poc poblades, per pobles inuit i esquimals, adaptats al fred permanent, que viuen tradicionalment de la caça i pesca de balenes i foques i pasturatge de rens.

-Zones de clima de muntanya

Pirineus aragonesos. Clima de muntanya

Es troben a les grans serralades europees. El clima és més fred a mesura que ascendim. La vegetació es distribueix en pisos, des del bosc de fulla caduca als estatges més baixos, els boscos de pi i avet de fulla perenne als estatges mitjans i les neus permanents del pis superior.

ACTIVITATS

A.- TREBALL AMB MAPES

- 1.- Situar al mapa físic els elements del relleu i accidents de costa remarcats en el text.
- 2.- Al mapa de climes d'Europa, situar els quatre grans climes que es descriuen al text

B.- LECTURA: GRENLLÀNDIA

Grenlàndia és l'illa més gran del món, amb una extensió de 2.175.600 km². Hi viuen unes 57.000 persones; 50.000 són inuit i 7.000 són europeus. Administrativament pertany a Dinamarca.

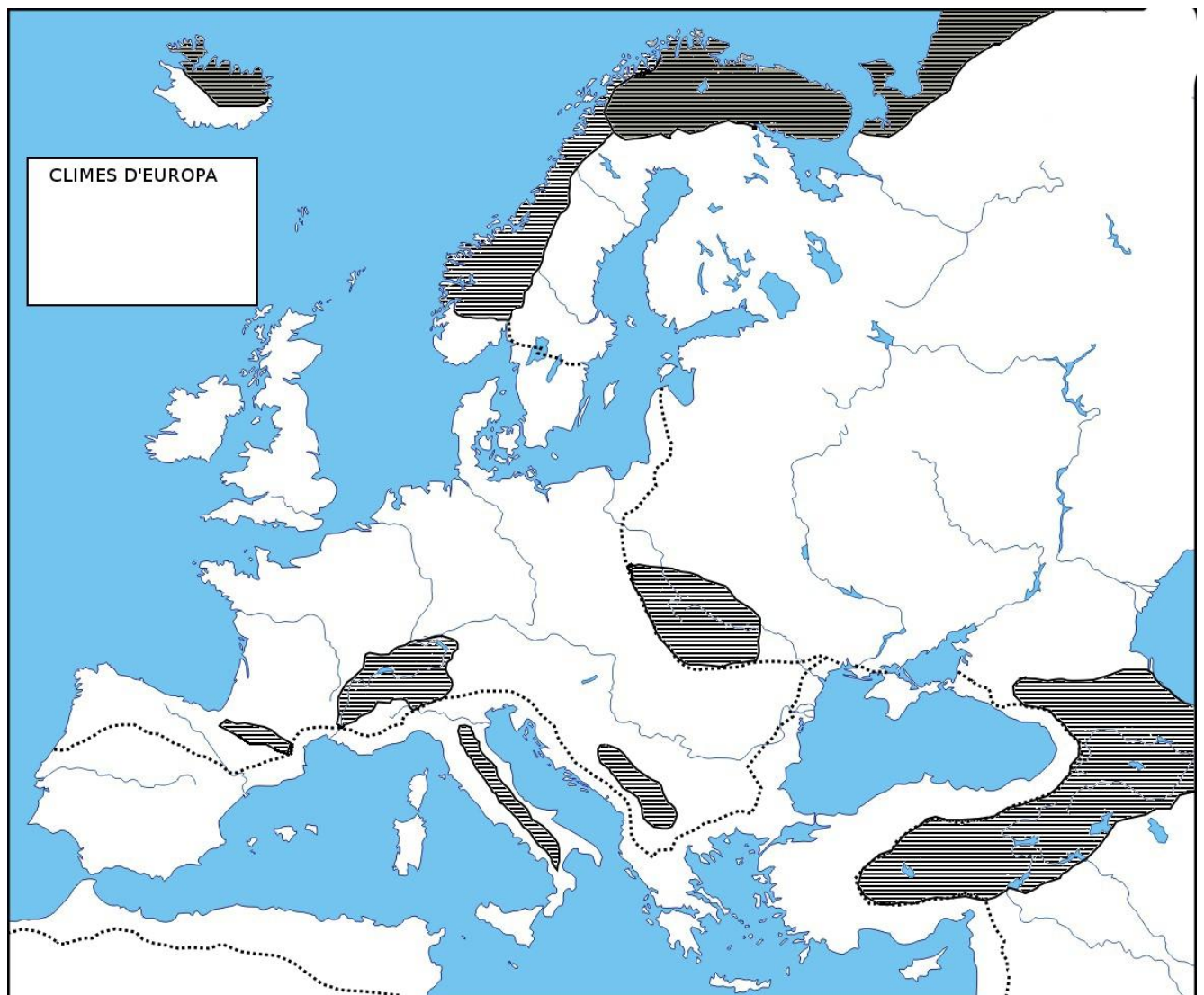
La costa és molt accidentada per nombrosos fiords. Aproximadament el 85 % del territori es troba cobert per l'Indlansis la glacera continental grenlandesa. La part de terra que no està coberta del gel permanent es troba a la costa sud.

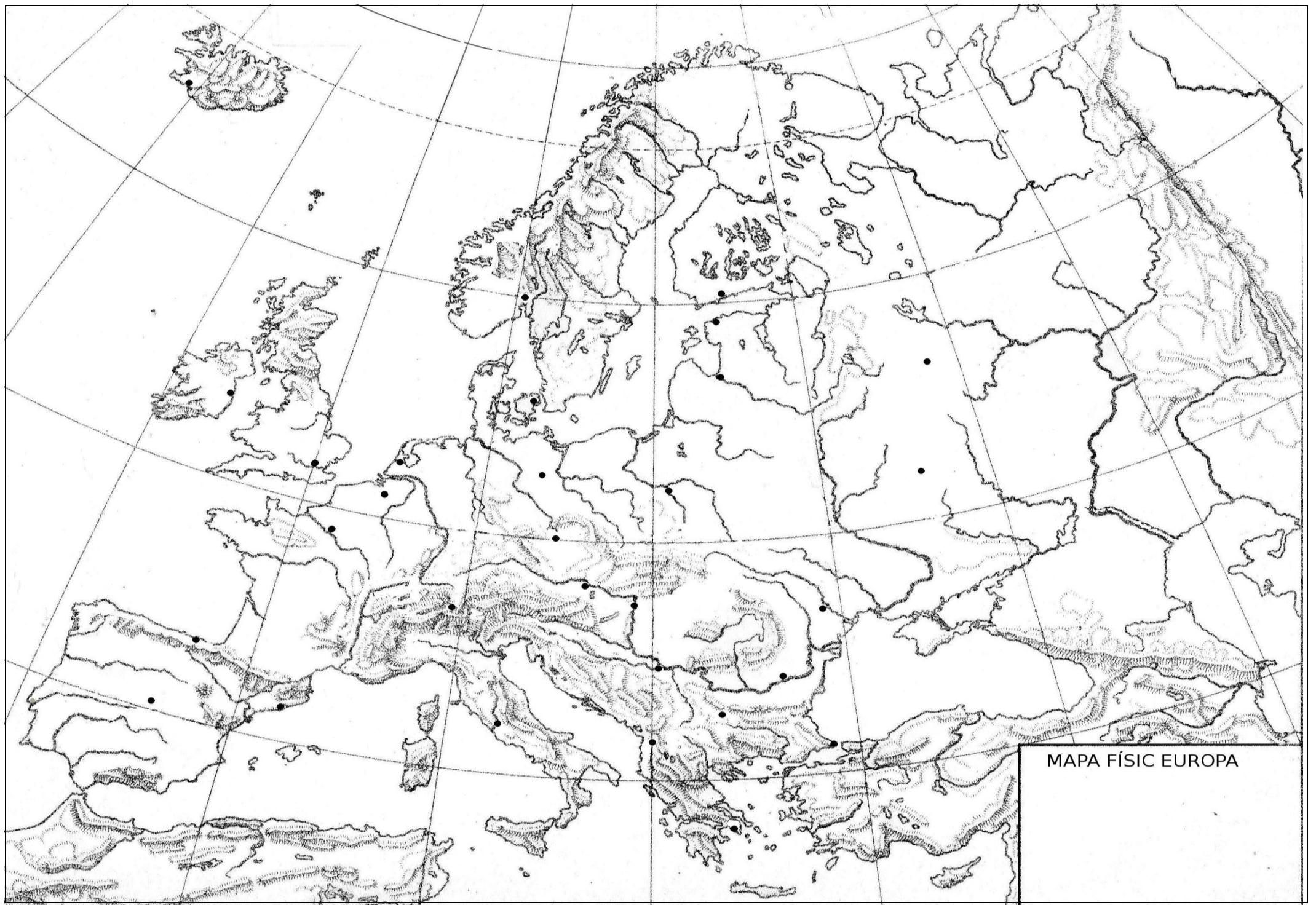
La temperatura mitjana anual és inferior als 0°, amb oscil.lacions entre -15° de mitjana de gener i 6° de mitjana de juliol. Les precipitacions són majoritàriament en forma de neu .Gairebé no hi ha vegetació excepte els líquens que formen la tundra.

La població és sobretot d'origen esquimal i viu majoritàriament al litoral SW. La capital és Nuuk, amb uns 12.700 h. Altres poblacions són Holsteinsborg (5 172 h), Ilulissat (4 519) i Sukkertoppen (4 129 h). La caça, la pesca i el bestiar oví i boví i el rens són la base de l'economia. Hi ha jaciments importants de criolita, carbó, grafit, plom i zinc

Grenlàndia va ser descoberta i colonitzada pels vikings de Noruega, amb Eric el Roig (892), el qual l'anomenà Terra Verda (Grønland). És molt probable que els vikings de Grenlàndia passassin a Amèrica del Nord, molt abans del descobriment de Cristòfol Colom.

Els assentaments vikings s'abandonarendurant la "petita edat del gel" del segle XIII. Quan els exploradors Davis, Hudson i Baffin al segle XVI arribaren a Grenlàndia, la trobaren deshabitada. El 1721 el missioner danès Hans Egede va establir la primera colònia moderna a la costa oest.

MAPA FÍSIC EUROPA

